

Proposició de llei de creació del Fons Agrari i Ramader

202-00011/15

PRESENTACIÓ: GP PSC-UNITS

Reg. 8186 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 05.11.2024

A la Mesa del Parlament

Elena Díaz Torrevejano, portaveu del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Manel Ezquerria Tomàs, diputat, i Joaquim Paladella Curto, diputat, d'acord amb el que estableixen els articles 111.b i 138.2 del Reglament del Parlament, presenten la proposició de llei següent i solliciten que es tramiti pel procediment de lectura única:

Proposició de llei per a la creació del Fons Agrari i Ramader

Exposició de motius

I

El sector agrari i ramader català passa per moments complexos, que prolongats en el temps, posen en risc la viabilitat d'un sector que és absolutament vital per Catalunya.

La tendència en quant al nombre d'explotacions agrícoles i ramaderes és a la baixa, de manera que en el període 2009-2020¹ aquestes han disminuït més d'un 8% i un 19% respectivament, tot i l'augment en el nombre d'unitats ramaderes, de manera que al 2020 existien 54.972 explotacions agrícoles i 10.890 explotacions ramaderes.

De les explotacions agrícoles existents al 2022, un total de 46.302, segons dades de la DUN, aproximadament el 87% eren gestionades per persones físiques i el 13% per persones jurídiques. I la tendència que s'observa és que el cultiu de la superfície va tendint a ser explotat per les persones jurídiques en detriment de les persones físiques.

Respecte l'edat dels titulars de les explotacions de persones físiques, els majors de 65 anys representen el 56,03%, essent especialment preocupant les dades en quan a l'afectació de menors de 41 anys que només representen el 12,00% del total. I és que precisament, un dels principals problemes que afronta el sector té a veure amb el relleu generacional.

Segons dades de l'Observatori de joves agricultors i agricultores de Catalunya, per una banda, el percentatge de joves que van ser perceptors d'ajuts directes de la PAC l'any 2022 no va arribar al 12% i els que van sol·licitar ajuts per a primera instal·lació ha passat dels 677 el 2015 a 212 el 2022.

Amb aquesta fotografia del sector s'evidencien fàcilment els greus efectes directes i indirectes que se'n deriven. Efectes com el despoblament del món rural i amb ell, el de la Catalunya interior, la pèrdua de la sobirania alimentària, els efectes nocius pel medi ambient o l'impacte vers la biodiversitat. Es tracta de problemes reals que ja estem vivint i que només podran revertir-se, entre d'altres, amb polítiques que donin suport al sector. Polítiques que si bé és cert, es duen a terme a través de diferents programes plurianuals i mesures a través de la Política Agrària Comuna (PAC) o el propi Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, resulten insuficients per revertir la situació i és per aquest motiu que es fa necessari garantir un finançament complementari i sostingut en el temps per dotar el sector de tota la capacitat de suport permesa pe la PAC.

1. Segons dades Idescat.

II

La Programació de Desenvolupament Rural, és un dels principals instruments a través del qual s'organitza la política territorial i de foment al món rural. Aquesta programació per al període 2023-2027 està formada pel Pla Estratègic de la Política Agrària Comuna (PEPAC), el qual compta amb cofinançament dels Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER), i pel Programa complementari de Desenvolupament Rural de Catalunya (PDR.DARPA), dotat íntegrament amb fons de la Generalitat de Catalunya.

En total, els dos programes disposen d'un import total de 687,8 milions d'euros, dels quals 527,8 milions s'emmarquen dins del PEPAC i 160 milions corresponen al PDR.DARPA de Catalunya.

Aquesta programació és fruit del treball entre la Generalitat de Catalunya, la Comissió Europea i el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, així com la participació de les organitzacions agràries i entitats mediambientals més importants.

Aquesta doble línia respon a la voluntat de l'administració catalana de mantenir un esforç financer adient per al desenvolupament dels sectors agrari i forestal, que han vist com es reduïen les aportacions d'Europa arran de la inestabilitat internacional viscuda els darrers anys.

Tot i això, resulta insuficient, i per això aquesta norma crea un fons complementari que es nodreix de part dels part dels ingressos relacionats amb les activitats d'origen nuclear provinents de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient.

III

En el Títol I s'encomana al departament en matèria d'agricultura, ramaderia i desenvolupament rural de la Generalitat de Catalunya, la inclusió en el finançament nacional addicional del programa de desenvolupament rural que sigui d'aplicació de Catalunya amb posterioritat al Pla Estratègic de la Política Agrària Comuna (PEPAC) 2023-27 l'increment en els percentatges d'ajut en les inversions de les intervencions de millora de la competitivitat de les explotacions agràries i de mitigació del canvi climàtic en explotacions agràries respecte dels percentatges aplicats al PEPAC 23-27, arribant al nivell de finançament que permetin els fons que s'hi puguin habilitar, i donant compliment als topalls permesos per la normativa europea.

En el títol II es fa referència les mesures contingues al Programa complementari de Desenvolupament Rural de Catalunya (FDR).

En primer lloc, respecte els ajuts estatals de mitigació del canvi climàtic en explotacions agràries i de diversificació agrària, es proposa incrementar el percentatge mínim dels ajuts, per incrementar-lo respecte de l'actual i considerant els topalls que estableix el Reglament (UE) 2022/2472 de la Comissió, de 14 de desembre del 2022, pel qual es declaren determinades categories d'ajut als sectors agrícola i forestal i en zones rurals compatibles amb el mercat interior en aplicació dels articles 107 i 108 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

En segon lloc, respecte els ajuts d'inversió en millora i modernització de regadius, s'inclou un ajut específic per a les comunitats de regants de zones de reg d'iniciativa privada que estaven incloses a l'anterior programa de desenvolupament rural, però que no ha estat inclòs en aquest, per tal d'assolir els percentatges màxims permesos per aquestes inversions d'acord amb les Directrius aplicables als ajuts estatals als sectors agrícoles i forestal i a les zones rurals (2022/C 485/01).

Per acabar, la disposició final primera modifica l'article 8 de la Llei 5/2020, del 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic i de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient, establint l'afectació del 20% dels ingressos relacionats amb les activitats de producció, emmagatzematge i transformació d'energia elèctrica d'origen nuclear al Fons Agrari i Ramader.

Proposició de llei

Article 1 Objecte

1.1 Es crea el Fons Agrari i Ramader.

1.2 El Fons Agrari i Ramader té l'objectiu de dotar de finançament addicional les mesures d'ajut a les inversions en les explotacions agràries en el marc de la programació de desenvolupament rural a Catalunya, mitjançant els instruments vigents en cada moment, així com dotar una nova línia d'ajut per a la millora i modernització dels regadius de les comunitats de regants de zones de reg d'iniciativa privada dins d'aquesta programació.

1.3 El Fons Agrari i Ramader se dota amb el 20% dels ingressos relacionats amb les activitats de producció, emmagatzematge i transformació d'energia elèctrica d'origen nuclear.

Article 2 Beneficiaris

Els beneficiaris del Fons Agrari i Ramader són els que tinguin aquesta condició en la programació de desenvolupament rural a Catalunya.

Títol I. Finançament addicional a la programació de desenvolupament rural a Catalunya

Article 3. Respecte les inversions de millora de la competitivitat de les explotacions agràries i de mitigació del canvi climàtic en explotacions agràries

El departament competent en matèria d'agricultura, ramaderia i desenvolupament rural de la Generalitat de Catalunya, inclourà en el finançament addicional a la programació per al desenvolupament rural a Catalunya, d'acord amb els instruments previstos a la normativa vigent, l'increment del percentatge d'ajut fins a un màxim del 10% o 15%, segons correspongui, per a les inversions de millora de la competitivitat de les explotacions agràries i de mitigació del canvi climàtic en explotacions agràries, d'acord amb els llindars establerts en la normativa europea aplicable.

Títol II. Respecte les mesures contingudes a la programació complementària de Desenvolupament Rural a Catalunya

Article 4 Respecte els ajuts de mitigació del canvi climàtic en explotacions agràries i de diversificació agrària

El departament competent en matèria d'agricultura, ramaderia i desenvolupament rural de la Generalitat de Catalunya, inclourà en el finançament de la programació complementària de Desenvolupament Rural a Catalunya, un increment del percentatge d'ajut fins a un màxim del 65%, 80% o 85%, per als ajuts de mitigació del canvi climàtic en explotacions agràries i de diversificació agrària, d'acord amb els llindars establerts en la normativa europea aplicable.

Article 5 Respecte els ajuts d'inversions en millora i modernització de regadius

El departament competent en matèria d'agricultura, ramaderia i desenvolupament rural de la Generalitat de Catalunya, inclourà en el finançament de la programació complementària de Desenvolupament Rural a Catalunya, una nova una línia d'ajuts per a les comunitats de regants de zones de reg d'iniciativa privada, d'acord amb els llindars establerts en la normativa europea aplicable.

Disposicions transitòries

Disposició transitòria primera: Destí transitori dels recursos a la problemàtica causada per la sequera

Mentre el finançament addicional a què fa referència aquesta llei no s'incorpori a la programació de desenvolupament rural a Catalunya, s'habilita el departament

competent en matèria d'agricultura, ramaderia i desenvolupament rural de la Generalitat de Catalunya a destinar la dotació del Fons Agrari i Ramader al reforç de les mesures econòmiques projectades pel Govern per paliar i prevenir els efectes de les adversitats climàtiques que han afectat o puguin afectar els productors catalans i altres problemes específics que posin en risc la seva viabilitat econòmica.

Disposicions finals

Disposició final primera: Modificació de la Llei 5/2020, del 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic i de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient

S'afegeix una lletra, la *d*, a l'apartat 4 de l'article 8 de la Llei 5/2020, del 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic i de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient, amb el text següent:

«d) El 20% dels ingressos relacionats amb les activitats de producció, emmagatzematge i transformació d'energia elèctrica d'origen nuclear s'han de destinar a nodrir el Fons Agrari i Ramader.

Correspon al departament competent en matèria d'agricultura, ramaderia i desenvolupament rural de la Generalitat de Catalunya la gestió d'aquests ingressos.»

Disposició final segona: Habilitació pressupostària

L'afectació econòmica que eventualment produeixi aquesta llei sobre els Pressupostos de la Generalitat, no tindrà efectes fins a l'entrada en vigor de la llei de pressupostos corresponent a l'exercici pressupostari immediatament posterior a la data d'aprovació d'aquesta llei.

Disposició final tercera: Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Palau del Parlament, 28 d'octubre de 2024

Elena Díaz Torrevejano, portaveu; Manel Ezquerro Tomás, Joaquim Paladella Curto, diputats, GP PSC-Units

3.01.03. Decrets llei

Decret llei 9/2024, de 29 d'octubre, de modificació de la Llei 10/1994, d'11 de juliol, de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra
203-00003/15

DECRET LLEI DICTAT PEL GOVERN DE LA GENERALITAT
Reg. 8523 / Coneixement: Mesa del Parlament, 05.11.2024

Acord: La Mesa del Parlament, en la sessió tinguda el 5 de novembre de 2024, ha pres coneixement del Decret llei 9/2024, de 29 d'octubre, de modificació de la Llei 10/1994, d'11 de juliol, de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra, publicat al DOGC 9280, i ha manifestat que el termini de 30 dies perquè el Parlament el controlï pel procediment que estableix l'article 158 del Reglament del Parlament s'inicia el dia 04.11.2024.